

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI DIREKTORINING BOSHQARUV FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI

Seytimbetova Mukaddas Kamiljanovna

Ellikqal'a tumani 16-son Davlat maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi

Annotatsiya: Mazkur ilmiy maqolada maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorining boshqaruv faoliyati, uning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni va mas'uliyati ilmiy-amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Direktorning strategik rejalashtirish, pedagogik jamoani boshqarish, ta'lim jarayonini tashkil etish hamda ota-onalar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yishdagi vazifalari keng yoritilgan. Shuningdek, boshqaruv faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan zamonaviy yondashuvlar asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, direktor, boshqaruv faoliyati, ta'lim sifati, pedagogik jamoa, rahbarlik.

KIRISH

Maktabgacha ta'lim tizimi uzluksiz ta'limning muhim bosqichi bo'lib, unda bolalarning jismoniy, aqliy, ijtimoiy va ma'naviy rivoji shakllanadi. Ushbu jarayonning samaradorligi ko'p jihatdan maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorining boshqaruv faoliyatiga bog'liq. Direktor nafaqat ma'muriy rahbar, balki ta'lim jarayonining tashkilotchisi, pedagogik jamoaning yetakchisi va innovatsion tashabbuskor sifatida maydonga chiqadi.

O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim tizimini isloh qilish, ta'lim sifatini oshirish va zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Ushbu jarayonda MTT direktorining kasbiy kompetensiyasi va boshqaruv madaniyati muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli direktor faoliyatini ilmiy asosda o'rganish va takomillashtirish dolzarb masala hisoblanadi.

Asosiy qism

1. Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorining boshqaruvdagi o'rni

MTT direktori tashkilotning umumiy faoliyatiga rahbarlik qiladi va uning rivojlanish strategiyasini belgilaydi. Direktorning asosiy vazifalari ta'lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil etish, pedagogik jamoani boshqarish, moddiy-texnik bazani mustahkamlash va ota-onalar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yishdan iborat.

Direktor ta'lim sifatini oshirishda quyidagi yo'nalishlarda faoliyat olib boradi:

- ta'lim jarayonini rejalashtirish va nazorat qilish;
- pedagog kadrlarning kasbiy rivojini ta'minlash;
- bolalar uchun xavfsiz va qulay muhit yaratish;
- davlat ta'lim standartlari talablariga rioya etilishini ta'minlash.

Mazkur vazifalarning samarali bajarilishi direktorning boshqaruv salohiyatiga bog'liq.

2. Direktor faoliyatida strategik rejalashtirish va menejment

Zamonaviy ta'lim muassasasini boshqarishda strategik rejalashtirish muhim o'rin tutadi. MTT direktori qisqa va uzoq muddatli rejalarni ishlab chiqish orqali tashkilot

faoliyatini izchil rivojlantiradi. Strategik rejalashtirish bolalar qamrovini oshirish, ta'lim sifatini yaxshilash va innovatsion yondashuvlarni joriy etishga xizmat qiladi.

Ta'lim menejmenti jarayonida direktor boshqaruv qarorlarini qabul qilishda tahlil, monitoring va baholash mexanizmlaridan foydalanadi. Bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga imkon beradi.

3. Pedagogik jamoani boshqarish va kadrlar bilan ishlash

Pedagogik jamoa maktabgacha ta'lim tashkilotining asosiy kuchi hisoblanadi. Direktor pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirish, ularni rag'batlantirish va ijodiy muhit yaratish orqali ta'lim sifatini yuksaltiradi. Malaka oshirish kurslari, seminarlar va metodik mashg'ulotlar tashkil etish direktorning muhim vazifalaridan biridir.

Pedagoglar bilan samarali muloqot o'rnatish, ularning tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash va jamoada sog'lom psixologik muhit yaratish rahbarlik faoliyatining ajralmas qismidir.

4. MTT direktorining ota-onalar va jamoatchilik bilan hamkorligi

Ota-onalar bilan hamkorlik maktabgacha ta'lim samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Direktor ota-onalar bilan ochiq muloqot olib borish, ularni ta'lim jarayoniga jalb etish va hamkorlikni mustahkamlash orqali bolalar tarbiyasida ijobiy natijalarga erishadi.

Shuningdek, mahalla, sog'liqni saqlash muassasalari va boshqa tashkilotlar bilan hamkorlikni rivojlantirish MTT faoliyatining kengayishiga xizmat qiladi.

Tahlil va muhokama

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, boshqaruv faoliyatiga ilmiy yondashuv joriy etilgan maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim sifati yuqori bo'ladi. Direktorning yetuk rahbarlik salohiyati pedagoglar faolligi va ota-onalar ishonchini oshiradi. Shu bois, direktor faoliyatini doimiy takomillashtirish zarur.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorining boshqaruv faoliyati ta'lim sifatini ta'minlashning asosiy omillaridan biridir. Direktorning strategik fikrlashi, pedagogik jamoani samarali boshqarishi va innovatsion yondashuvlardan foydalanishi MTT rivojiga xizmat qiladi. Kelgusida direktorlarning boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan ilmiy-amaliy ishlarni kengaytirish maqsadga muvofiqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
3. Maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlar.
4. Karimov A. Ta'lim menejmenti asoslari. – Toshkent, 2021.
5. Pedagogik boshqaruv bo'yicha ilmiy maqolalar to'plami. – 2022.